

ભોજ ભગતના

ચાબખા.

174

111
1923

6-9-1923

છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા,

શા. મંગળદાસ બલ્લુભાઈ નારણદાસ બુકસેલર

Est.

લીમડાયોક—મુરત.

Reg No. 223

મુરત—અરાનપુરી ભાગળ ઉપર આવેલા શ્રી “અનાવિલ”

પ્રિન્ટીંગ પ્રેસમાં ગોવિંદજી ડાહ્યાભાઈ નાયકે છાપ્યું.

—*—

આદિતિ ૧

પ્રત ૩૦૦૦

સંવત ૧૯૭૯ સને ૧૯૨૩.

—o—

કીમત ૦-૨-૦

૧૦૭૦૩

ભોજ ભગતના ચાબખા.

ચાબખો.

૧૦૭૭

પ્રાણીઓ બધે લેને કિરતારે, આતો સ્વપ્ન છે સંસાર. પ્રા. ૧
 ધન દોલતને માલ ખળનો, પુત્ર અને પરીવાર;
 તેતો તજી તમે જાશે એકલા, ખાશે જમના ખાર. પ્રા. ૨
 હયા મેડીને અજબ ઝરખા, ગોખ તણો નહી પાર
 જનપતિ તો આધ્યા ગયા, તેનાં બાંધ્યાં રહ્યાં છે ખાર. પ્રા. ૩
 ઉપર કુલ્હાં ફર ફરે ને, હેઠે શ્રીફળ ચાર;
 મીઠી મીઠીને મીઠીમાં પ્રાણે, મીઠી મીઠી પડે પોકાર. પ્રા. ૪
 સર્વ તજાઇ વિના સુતો નહી ને, કરતો દુનર હનર;
 ખોરી ખોરીને બાળશે જમ, લોહ ગાળે લુવાર. પ્રા. ૫
 સ્મશાનમાં જઈ એહ ખડકી ઉપર કાઢનો ખાર;
 અગ્નિ મુકીને અળગા રહે, અંગે ઝરે અંગાર. પ્રા. ૬
 સ્નાન કરવા સૌ આલીયા, મળી નર ને નાર;
 ભોજભગત કહે દશ દહાડા રોઝને, વળતી મુક્યો વિસાર. પ્રા. ૭

ચાબખો.

જીવને શ્વાસ તણી સગાઇ, ધરમાં થડી ન રાખે બાઇ. રેક.
 બાપ કહે છે બેટા અમારો, માતા મંગળ ગાઇ;
 બેની કહે છે બંધવ અમારો, મીડપડે ત્યારે બાઇ. જીવને. ૧

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાશિદ્ર વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૦૭૦૩ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ભોળા ભાતના ચંદ્રના

વિષય ક-૩

લીપ્યુરે ગુપ્તું આંગણુંને, કાઢ્યા વેળા થઇ;
અડશેમાં તમે અમડાશો, એમ લોકો કરે ચતુરાઇરે જીવને.
ધરની નારી ધડી ન મુકે, આંતે અળગી રહી
ભોળે ભગત કહે કંથ વળાવી, તરત ખીજને ગઈ રે. જીવને.

ચાખખો.

દેસી સંત તણી લાવીરે, ભેળાં કરે આવેને બાવી. ટેક.
ઝાટાં કપાળે ટીલાં કરે, વળી ટાપી પટકાવી;
કંઠો ને ખલતો માળા ગાળામાં, કાને મુદ્રા લટકાવીરે દેસી.
સંત સેવામાં જીમ ધણુંને, કરે સેવા મન બાવી;
તન મન ધન સોપો એ સંતને, પ્રીતીઓ લગાવીરે; દેસી.
એવું ને એવું જ્ઞાન દીએ, બહુ હેતે બોલાવી;
ભોળે ભગત કહે રાખ્યા બાહુમાં, ભેખે ભરમાવીરે. દેસી.

ચાખખો.

ભેખ તો બાવર થકી જુઠારે, મેલા અંતરમાં ઉડા.
ટકા પછસો ટેલ ગામ ગામમાં નાખે, વળી ખેતર કુંડાં કુંડાં;
જેની વાંસે થાય તેનો કંઠો ન મેલે, જેમ કંટકના જુઠારે. ભો.
ખીચા સાર ત્રાયુ કરે ને વળી કામ કોધના ઉડા,
ધન ધુતવા દેશ દેશમાં રે, જેમ મલકમાં મુંડારે. ભો.
ગામ બધાની ચાકરી કરે ને, ઘેર રાખે અગન કુંડા;
ભોળે ભગત કહે કર્મની કોટી, પાપ તણા જુઠારે. ભો.

ચાખખો.

જોઈ લો જમતમાં આવારે, ધર્મ ભેખ ધુતીને ખાવા ટેક.
જ્યાં પ્રેમદા ધણી પાણી ભરે, ત્યાં જાય નીત નીત નાવા;
રાંડી છાંડી નારનો નર ધર ન હોય ત્યારે, આવોજી એસે આવારે, જોઈ.

લોકના છોકરાને તેડીને રમાડે, એવી પ્રીત પરાણે થવા
 મૃદરચની સ્ત્રી સીસાવી જાય ત્યારે, આવોજી જાય મનાવારે. જોષ્ટ ૨
 રૂપ કરે તે આવો ધ્યાન ધરે, બોળા લોકને બરમાવા;
 બોળો ભગત કહે બાવે શું સેવે, એને જમપુરીએ જવારે. જોષ્ટ. ૩
 ચાખખો.

બરમાવી દુનીયા બોળીરે, આવો આલ્યો બહુતી ચોળી ટેક,
 દોરા ધાગા ને ચીડી શરીને, આપે સુહુકાર ગોળી.
 જીવને હણતાં દયા ન આણે, જેમ બીજા કાદર કેળીરે. બ. ૧
 નીત નીત દર્શન નીમ ધરાવે, ઘેર આવે ત્રિયા ટોળી;
 માધ માધ કરીને આવો બોલાવે, હૈયે કામનાની હોળીરે. બ. ૨
 સધળા શીખને બેળાં કરી ખાય, ખીર ખાંડ ને પોળી;
 બોળો ભગત કહે ભવસાગરમાં, આવે માર્યા બોળીરે. બ. ૩
 ચાખખો.

મુંખો રળી રળી કમાણીરે, માથે મેલજો મોટા પાણી ટેક.
 ધાત્ર ધુતીને ધન બેળું કીધું, કોટી ધ્વજ કહેવાણી;
 પુણ્યને નામે પા જૈ ન વાવર્યો, અધવચ્ચી હુટાણીરે. મૂ. ૧
 બર્યા કોહાર તારા ધર્યા રહેશે, નહિ આવે સાથે એક દાણી;
 મસાણીની રાખમાં રોળાધ ગયા કંધક, કોણુ રંકને કોણુ રાણીરે. મૂ. ૨
 મંદીર માળીઆં મેલી કરીરે, નિચે જમ ઠેરાણી.
 બોળો ભગત કહે મુઝા પુડે જીવ ધણો ધણો પરતાણીરે. મૂ. ૩
 ચાખખો.

મૂરખો માની રહ્યો માફરે, તેમાં કાંઈએ નથી તાફ. ટેક.
 સત સાવર જેની ચોક્કી કરતા, શરતું નીર ખાફ.
 ચૌર ચોક્કીતું રાજ આલ્યું ગધું, રાવણાદીક વાળુરે. મૂરખો. ૧

દુઃખને તો કાઢ દેખે નાહ, ને સુખ લાગે સાથ;
 વેળા વેળાની ખાંચડી તારી, વળી જશે વાડરે. મૂરખો.
 હરિ ભજનમાં હેતજ રાખો, સ્મરણ કરો સાથ,
 જોજો ભગત કહે રાખો રહેમાં પ્રભુનું ભજન પ્યારે. મૂરખો.

ચાખખો.

બકિત શીર તણું સાડુરે, આગળ વસતી છે વાડુ—ટેક.
 એક દીવસ તો આવી બની, રાજ મુરખને માથે;
 કાશીએ જઈને કરવત મુકાબુ, હરિજનને હાથેરે. બકિત.
 સસને કાજે તણ વેચાયાં રોહીદાસ ને રાણી;
 ઋષિને વાસ્તે રાજ વેચાણો બરવાને પાણીરે. બકિત.
 પેહેરો પટોળાં પ્રેમનાં તમે, સરવીર થઈ ચાલો;
 જોજો ભગત કહે ગુરુ પરતાપે, અમરાપર મહાલોરે. બકિત.

ચાખખો.

દુનિયાં દિવાની કહેવાશેરે, ભુંડી બીતોમાં બટકાશે—ટેક.
 પાપ બ્યારે એનું પ્રગટ થશે ત્યારે, ભુવા જતી ઘેર જશે;
 ધુણી ધુણી એની ડોકજ દુખશે, ને લેનારો લઈ ખાશેરે. દુનિયાં.
 સર્વમાં નથી સુપડું ને, નથી ખાંડણીએને ઘંટી;
 દુધ ચોખાના જમનારા તમે, કેમ કરી જમશે બંટીરે. દુનિયાં ૨
 દેંગ કરી હુતવાને આવે ત્યારે હાથ ખતાવવા સૌ જશે;
 ક્યારે આના કર્મનું પાનુરે ફરશે, અને ક્યારે પુતજ ચાશેરે. દુનિયાં. ૩
 કામીયાગર કોઈ આવી મળે ત્યારે, ધનને વાસ્તે ધારે;
 જોજો ભગત કહે ભમણામાં ભમતાં, માંદની મુંડી ગુમાશેરે. દુનિયાં. ૪

ચાખખો.

મુખની ડાઢી થઇ ઘોળીરે, રીયામાં નહિ જોયું ખોળી. ટક.
 ખડ બાઢીને ભેયું કયું પશુ, હાથ ન રહી કોડી;
 વેચ્યા ટાણે વેચ્યું નહિ, પછીથી પીઠ પડી મોળીરે. મુખની. ૧
 અગસો થઇને આરે બેડો, ચાંચ કરી ચોળી;
 આરેથી કંઈ આહાર મળ્યો નહી, દરિયો દીધો ડોળીરે. મુખની. ૨
 મનખા દેહી જેવો માલ પાડ્યોને, તેમાં પડીયા કોળી;
 તાવ્યા વિના તે કયાંથી પામશે, કોં શું ખાશે ચોળીરે. મુખની. ૩
 વારતાં તારતાં વારે ચડતો માલ લાવતો ઘોળી;
 ભોળે ભગત કહે તણુ ચાર લાગશે, તીર તરવાને ઝોળીરે. મુખની. ૪

ચાખખો.

મન ચડ્યું મોટપણે મજેરે, પ્રભુ એની વેળા કેમ વાળેરે. ટક.
 મહાજન કહે અમે ધરમી કહેવાઇએ, દુધ પાષ મીઠડાને પાળે;
 મોટું થાય ત્યારે મોકળુરે મુકે, જીજી ઉઠરનો દાટ વાળેરે. મ. ૧
 ચાગ પાંચ ભેંસો આંગણે દુજે; છોકરાનાં પેટડાં બાળે;
 આંગણીપાડેશી જાણ લેવા આવે ત્યારે, બહાલા સગાનો શોક પાળેરે. મ. ૨
 ખોટી દાનત તેથી ખાવા મળે કહીં, દીકરીનું ધરણું ગાળે;
 સાસરે જાય ને પુછે ત્યારે એના, માવતરનું મોં વાળેરે. મ. ૩
 સોનું સોધે ને રૂપુ સોધે, કથીરને શું ગાળે;
 ભોળે ભગત કહે કાંસા કુઠને પીતળ શું ઉળળેરે. મ. ૪

ચાખખો.

મુરખે નાર કુમારજી આણી, એનું ઘર કયું ધુળધાણી ટક.
 પાંચ મણની લાવથી ભરડી. માણની ભુજ ધાણી;
 ધીના ગોળીઆ ઢોળી નાખ્યા, દુધમાં રેડ્યું પાણીરે. મુરખે. ૧

વાર પરખે વઢવાડ કરેને, કંકાચ કરે જાણી જાણી;
 છોકરાને માથે છજીકા કરેને, ચુંડીઓ ભે તાણી તાણીરે. મુરખે. ૨
 ખરે બપોરે રસોઇ નીપજાવેને, રૂઢે જોતી રાણી;
 છોકરાંને મારીને સુવારે, પછી જમ જોલાવા રાત જાણીરે. મુરખે. ૩
 ટાઢું સીળું કંથ આગળ મુકે, મરે જ્યારે બુખ તાણી;
 સાંજ પડે ઘેર બઠકીને આવે, ઉપર જતાં રીસાણીરે. મુરખે. ૪
 પટીયાં પાડી આંખ આંજીને આથડે, સાસરે પીયર ન સમાણી,
 બોજોબગત કહે ગુર પ્રતાપે, ઉતરેલ નાર શીદ આણીરે. મુરખે. ૫
 ચાખખો.

એવું દુઃખ જમતમાં બાળીરે, પરણી નાર પીયર પાછી વાળા. ૨૬.
 કડલાં કરાવું ત્યાં કાંખી વળગે, વીછીયા લેવરાવે મોં વાળા;
 ચણીઓ શીવડાવું ત્યાં લેલો માગે, કાપડુ કરાવે ગજાઆંણીરે. એવું ૧
 ધાર્યું ન થાય તો કરે વાગાણાં, છાજાં ભેતી આલી;
 તપ કર્યા વિના તરીયા નરનું, પેટડુ નાખે પ્રજાળીરે. એવું. ૨
 બે ચાર બાળકાને બે ચાર બાળકી, પેટડાં નાખે બાળા;
 ખાતું કરતાં ખસવા દે નહીં, જતાં રાખે ઝાલીરે. એવું. ૩
 એક કહે મને ગરીબો અપાવો, એક કહે ઝારી;
 જુતડાંની પેડે વળગે ભેગાં થઇને, મર્થ કરારે ખાલીરે. એવું. ૪
 ચેત નહીં તો સુખ ન પામે, વેડે પેટમાં નાંખવી પાળા;
 બોજોબગત કહે હરી ભજવા ન દે, તેને ધરમાં રાખે કાણુ ધાલીરે. એવું. ૫
 ચાખખો.

ભક્તિ શૂરવીરની સાચીરે, લીધા પછી ન મેલે પાછી. ૨૬.
 મન તણે તેણે મોરચો કરીને વઢીઆ વિશ્વાસી;
 કામ કોધ મદ લોભ તણે જેણે, મળે દીધી ધંસીરે. બ. ૧

જીવના જોળા જ્યારે છુટવા લાગ્યા, માનસે રહ્યા બડમચી;
કાચર હતા તે કંપવા લાગ્યા, એતો નીચ્યે ગયા નાશીરે. બ. ૨

સાચા હતા તે સનમુખ ચડયા ને, હરી સગે રહ્યા રાચી;
પાંચ પચીસથી પુરા થયા, એક જહા રહ્યા ભાશીરે. બ. ૩

કર્મના પાશલા કાપી નાંખ્યા, ભાઈ જોળાખ્યા અવિનાશી;
અષ્ટ સીધને ધ્રુવે નહી, અષ્ટ મુક્તી તેની દાસીરે. બ. ૪

તન મન ધન જોણે તુચ્છ કરી જાણ્યાં, અહોનિશ હતાસી;
જોળે ભગત કહે ભડ થયા એતો પૈકુંદના વાસીરે. બ. ૫

ચામખો.

મોજી કોઇ મરજીવા માણેરે, શીશ સાટે શોંધા હરિ જાણે. ટેક.

રણ ક્ષેત્રમાં રીડું થયું, તન વેધ્યું વીરહને બાણે;
સાચને મારજે ચાલીયા, તેને વેરી વખાણેરે. મોજી. ૧

પોતાના દેહનું પેળ્યું રોધ્યું, કોતી મનમાં ભય ન બાણે;
ધર્મ ધીંગાણે બળી ગયા, તન તુટયા લગી તાણેરે. મોજી. ૨

પ્રભુની પાસે પાખંડ નહી ચાલે, તમે ચેતી લેજો ટાણે;
કુડાંયા હશે તેને ત્યાં ચમરાજી, ધાલશે લેધ ધાણેરે. મોજી. ૩

જોળે ભગત કહે ભજન કરીને નર નિપજ્યા નેરે.

ચામખો.

મન ચડ્યું મોટપને પેટે, તેણે કરી સાદેમ રહ્યો ઓટે. ટેક.

અંતર કોઇ અજાની જીવે, કેમ રંગ તરે એતે;
દેખવા માત્ર દિસે રૂપાળો, જેમ રંગ કાલ્યો ટેટેરે. મન. ૧

માયના મદમાં ફરે મસ્તાનો, જેમ જેમ દીલ ધાલ્યું ઘેટે;
હક ન હાજો તે ખાતુ હરામનું, જોણ્યું બાપનું કુળ બેટેરે. મન. ૨

જોખનમાં તુને જીવતાં વાલીને, ફરે રાતડીએ રેટે;
જોળેભગત કહે બાવ પવનામાં, તુને છુદર કેમ બેટેરે, મન. ૩

આખખો.

એવી માયા કઠણ બહુ કહાવે, ના સમજ્યામાં ન આવે,
 પોતે બાંધી પાંસલો, જેમ મંડળ શેક્યું સર્વે;
 કેક જીવ મનમાં મુંઝાઈ રહ્યા, પછી ધણું ગોથાં ખાવેરે. એવી. ૧
 હાથ ફેરવેને હેત દેખાડે છુરછાએ ભરમાવે,
 તેમ તેમ જીવ ભોભાતો જાય. એ તો પામર બુદ્ધિ પાવેરે એવી. ૨
 હરિ ગુરૂ સાથે હેત તેડાવે પછી પોતાપર લાવે;
 વણુદોર્યે જીવ વાંસે કરે, તેને ભક્તિ કેમ ભાવેરે. એવી. ૩
 ભોગ દેખાડેને મન ભરમાવે વહાલામાં વીખ વાવે;
 કામ કોધનો કરે વધારો, નહી નરકમાં લઇ જાવે. એવી. ૪
 તે માયાથી કંઈક ચેતી ગયા, જેને મહેર કરે માવે;
 ભોળે ભગત કહે ભજન કરીને કોઇ ઉતર્યો નહી દાવે. એવી. ૫

આખખો.

મનમાં જે કરતા મોટાયુરે, એની ઉડી ગઇ પાયું—ટેક
 જ્યારે ખાળકનો જન્મ થયો, વાગીયું વધાયું;
 જન્મડા આવીને જીવ લઇ જશે, એની વાંસે રૂએ પાયુરે. મન. ૧
 સેજ સિંહાસન ને ચમર ઢળે ચોમ દેજ ફાળું છાયું;
 ઉડી ગયાને ઉજડ થયા એની ગડ કોઠાને પાયુરે. મન. ૨
 ચાકર નોકર આવીને સલામો, ભરતા કરતા ઠકરાયું;
 આકડાના તુર જેમ ઉડી ગયા, એ તો વટોળીએ શાયુરે. મન. ૩
 સડગુરૂ સંતને જેણે સેવ્યા, તેની ધન ધન કમાયું;
 ભોળે ભગત કહે વૈકુંઠ પુગ્યા, તે દેતા નગારે ધાયુરે. મન. ૪

આખખો.

મૂરખા જન્મ ગમે તારેરે, બાંધ્યાં તે પાપ તણા ભારો— ટેક.
 નામ સંભળતાં નિદ્રા આવે, હસી રસ લાગે ખારો;

અમૃત રસને અળખો કરીને, કર્માં વિષના વેપારોરે. મૂરખાં ૧
 મોહાંધ થઇને માયા ખરચે, તેમ લોક કહે છે સારો;
 સાધુ દેખીને મોહું સંતાડે, એના ધુરે ગારોરે. મૂરખાં ૨
 હમણા તારો હુકમ ચાલે ને દેહે સાસુને બારો;
 ધર્મના દુત જ્યારે ધકા દેશે, ત્યારે હગર્માનો નહીં આરોરે, મૂરખાં ૩
 તલે તલનો હિસાબ લેશે, મોકમ દેશે મારો;
 ભોળે ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના કોઇ નહીં દાખલુદારોરે. મૂરખાં ૪

આખખો.

મનવા રહેતી ભજનમાં માળોરે, આતો વેળા જાય છે વણ્ણ—ટેક.
 જોખનના દહાડા જતા રહેશે, જેમ કરમાય છે કણ્ણ;
 જરા આવે કાંઈ જોર નહીં ચાલે, પછી વીખારો પળોરે. મન ૧
 સંચરું હશે તે સાથ નહીં આવે, સરવે જશે સળો,
 હેતે કરીને વાવરેજ હાથે, ખાણીનું જશે ઘળોરે. મન ૨
 માનવી ઝાડ છે મુળ વિનાનું, ધર્મ વીણુ જશે ઢળો;
 આગળ ખાવા સાર અમાગીયા, કંઈક મુળનીને મેડી લેનેરે. મન ૩
 કાળનું દળ તો કારમું આવશે. દેહ નાંખશે ઢળો;
 ભોળે ભગત કહે ધર્મ રહેશે, ખીણું સર્વ જાણે ટળોરે. મન ૪

આખખો.

મૂરખો કાળની વાણ કરેરે, માથે કાળનું ચક્કર ફેરે—ટેક.
 કહે કમકને નહીં કરવું એવું, નીજ કરતો નવ ડરે;
 વિષય વિકારમાં ફેરે વલ્લભતો, પારકા ધરમાં ગરેરે. મૂરખો. ૧
 સ્વાસ્થ્યમાં જીવ ચાલે ચોધારો, અસત્ય ધણું ઓચરે;
 છળ છેતર ને દગા બાજી કરી, પારકા ધરમાં ધરેરે. મૂરખો. ૨
 ધર્મનો માર્ગ હુકડો ન આવે. પાપનાં પગલાં બરે;
 સુમની માયા સંધરી રેશે, કયાં વેરમા નારીમાં વાસરે. મૂરખો. ૩

તેથી ચોરાશી સહી કરી જીવ, અલ્પ થતાં અવતરે;
ભોળે ભગત કહે ભજન કર્યાં વીના, છુટે હાલે મરેરે. મુરખો. ૪
ચાખખો.

લોભ રહ્યો હૃદયમાં વશીરે, મુરખને સ્ત્રીખામણ તે કરી. ટેક૦
સંતની નીંદા સારી લાગે, જીવ તેમાં રહે છે મચી;
પરમાર્થથી પાછો ભાગે એતો, લાંબી નાચ છે ખસીરે. લેા. ૧
ધર્મનું કામ કાઢ કહેવા આવે, તેના સામે હોં બસી;
રામ નામ વિના ખીજીનું લવે, તેની જીભ કાપવી જોઇએ ધસીરે. લેા. ૨
વખાણ પોતાનાં વહાલાં લાગે. જીવ તે શું ખોલે હસી;
કાંઈકનું રૂઝું કાને સાંભળતાં, જાણે વાગી બરછીરે. લેા. ૩
મોતથી બચવા મથો ધણું, તોયે કાળે લીધો ધસી;
ભોળે ભગત કહે જીવ ચમને જીવ, ભમીયો મુવા પછીરે લેા. ૪
ચાખખો.

પુટેલને મદ ખરેખરે થાશેરે, જીતી બાકી નહાયથી જાશે. ટેક૦
કાંઈ કહું નથી માનતારે, પણ કષ્ટ અતિશે સહેશે;
બલા બલાધનું કરી લેજો, આ રંગ જાતો રહેશેરે. પુટે૦ ૧
હક નથી હાલતો હરિ બજ્યા વિના, કાળ ગણી જાશે;
ચોય દશાના ચેહે ઉપર પછી, વાવલીયા વાસેરે. પુટે૦ ૨
વિચાર કરીને વાળ્યા વિના, ફળ ક્યાં થકી ચાસે;
ભોળે ભગત કહે ક્યાં વિના, નિરમારે નહાશેરે. પુટે૦ ૩
ચાખખો.

મનની ફેરવો જે માળારે, મુકી દીધો જમના ચાળા—ટેક૦
અનેક જન્મ થયા અહવડતાં, ને કરમ લાગ્યાં કાળાં;
જીવને લઈ જશે અલ્પ, ભાષ જમડા જોરાળારે. મનની. ૧

માલીયુંવાળા ભેટશે, ત્યાં નહીં પહોંચે પાળા;
 માલવાલા તેમ જીવશે, તે છે તીખી તરવારવાળારે. મનની. ૨
 ઝંઝ સરીખા ઉતરી ગયા, બાધ તેના કાઈ ટાળાં,
 ભોળો ભગત કહે ઠીક કરાવો, એના અધર ઉચાળારે. મનની. ૩

આખખો.

મુરખા મતી ફરી તારીરે, વીઠણને મેલ્યા વિસારી—ટેક૦
 જન્મ થયા પહેલાં જઠરામાં, તું કહેતો પોકારી;
 બહાર આવ્યા પછી પુદ્ધિ હજીપણી, દિશો ગયો હારીરે. મુ૦ ૧
 દોલત દખી છવ થયો દિવાનો, અવળું બોલે અહંકારી;
 મેહેર ક્યાં વિના પછી ચપલ તું ભવ ભીખારીરે. મુ૦ ૨
 ભાત ભાતનાં ભોજન તણને, ખાતો અંધા આહારી;
 ચોરી છીનાણી ને શુરાપાનમાં, મસ્ત થયાં નર નારીરે. મુ૦ ૩
 સાચો ચર્ધાજ સદચર ચરણે, લેશે તેને ઉગારી;
 ભોળો ભગત કહે ગુર પ્રતાપે, માન શીખામણુ મારીરે. મુ૦ ૪

આખખો.

દેખો દેહ ધરી દેવારે, ફરી લે સંતોની સેવા—ટેક૦
 સજન હસતા પાર પહોંચાડ્યા પારધી જવા;
 કરમનાં બંધન કાપી નાંખ્યા બાધ, અલેક ધણી એવારે. દેખો૦ ૧
 ભવતું તોતર માની લધ મુકો હરી મેવા;
 વખત જાય છે ને કરો ન વરખાં લક્ષ્મીવર લેવારે. દેખો૦ ૨
 જયણા ફરી જળવળે બાધ પ્રેમરસ પીવા;
 ભોળો ભગત કહે ભાવે ભળે, રામ ચરણે રહેવારે. દેખો૦ ૩

આખખો.

એતો અમળ ફળ વેડ્યુંરે, રૂળીએ પુરવની ખેડ્યું—ટેક૦
 આખરીયા પહોંચી ગયા અધ રણ ખેતર રીડ્યું;

બલે ધીંભાણા બાલા ઉડે, ઉડે તરવારની છોળ્યુરે. એતો ૦ ૧
 સંસાર સાગર મથી મરે માંહી. મળે ન સુખ ખોળ્યુરે;
 તેમાંથી કોઇ પાર ન પામે, જેમ કામડે કુંભજળ ઢોળ્યુરે. એતો ૦ ૨
 સત્યુર ચરણે જેણે સેવ્યા તેને, હરિ કરશે સખીયું;
 ભોળે ભગત કહે બાવે બળે તો થાય રંગની રેથુરે. એતો ૦ ૩

ચાળખો.

આ છે પંખીડાનો મેળારે, બવો ભવ નહી બેળો ૨૬.
 સરવે વાતે સંપ કરીને, કુસુપ પરો મેલો;
 હરિ બજવામાં હાંસલ છે તે વિચારી સેવોરે. આ છે ૦ ૧
 નર તમે હવે નિરમે થયા, ગણી મદમાં શું ડોલો;
 હરિ બજ્યા વિષ્ણુ હાણુ ધણી છે, ડહાપણ શું ડોળેરે. આ છે ૦ ૨
 જન્મ ધર્યો જેણે હરિ બજ્યા નહીં આગળ ઉમેલો;
 ભોળો ભગત કહે ઉપડી જશે, પવંગ રંગ વહેલોરે. આ છે ૦ ૩

ચાળખો.

જગતમાં શું રહ્યા માલીરે, બરણી પાપ તણી પાલી ૨૬.
 ભામની મળી જણે ભગવાન મળ્યા, એવી અંતરમાં વાલી,
 કામની તારે કામ ન આવે તે તે જશે વાલીરે. જ ૦ ૧
 અલેખ ધણીની ઓળખ પડ્યા પકી, ખેપ નહી જાય ખાલી;
 ભરમે થાકી જીવ જુધી ગયો, એને જમડા લેશે જાલીરે. જ ૦ ૨
 પેટ ઓળીને શુર ઉપજાવ્યું તે જીવને ધાત ધાલી;
 ભોળો ભગત કહે બજન કર્યા વિના ઠકરાઇ છે ઠાલીરે. જ ૦ ૩

ચાળખો.

અરે તમે જીવોને જગીરે, ફનીયા ડોલવા લાગી ૨૬.
 આલી ગયેલો તો સમજે છે, એને લત કોકની લાગી;
 મોહ ખાસથી મુક્ત થઇને થાય છે વૈરાગીરે. અરે તમે ૦ ૧

નોખત નગારું ઝડગડે, બેર ભુંગળ વાગી;
 અલેક જ્યારે ઓળખશે ત્યારે નહીં હગારો ભાગી. અરે તમે ૦ ૨
 રેણી રાખી રામ ભજે જેને એવી લેહ લાગી,
 ભોળે ભગત કહે ગુર પ્રતાપે, ચચા અમર ઝડભાગીરે; અરે તમે ૦ ૩
 ચાખખો.

સેજે સુતા જન જંગોરે, મુકિત હરિ કને માગે ટેક.
 આત્મ તત્વ લીચો ઓળખી સંત ચરણે લાગે;
 અનુભવ કરી સમ ઓળખો તૂણને ત્યાગોરે. સેજે ૦ ૧
 આમ ખડો સંશુર તણો, જેને વેહે ધણો વાગ્યો.
 શુદ્ધ વિચારી આ સાસરીઆમાં ભ્રમણને ભાગોરે, સેજે ૦ ૨
 સત ગુરની સેવા કરીને, પેરી ભો પ્રેમનો વાધો;
 ભોળો ભગત કહે હરિ ભજ્યા વિના નર જશે નાગોરે. સેજે ૦ ૩

ચાખખો.

તું જણી જમતમાં જોઈ થું રહ્યો માયામાં મોહી—ટેક ૦
 ખાધું પીધું ખેલ કર્યા વળી ઠાંલી ઠકરાઈ;
 હોય ભ્રમણ તારી ભાગી નથી રહે ચીત જીમાં પરાઈ. તું ૦ ૧
 રતન અમુલ્ય માંડ મળ્યું છે તે ખુટલે નાંખ્યું ખોઈ;
 અરે જન્મ તારો એળે ગયો, સ્મરણ કર્યું નહીં સોઈરે, તું ૦ ૨
 ખીજ વાળ્યા જેણે ભીડમાં નર નીપજ્યા કાષ્ટ નોય
 જોળે ભગત કહે હાર ભજ્યા વિના કામી ન મળ કોઈ તું ૦ ૩

ચાખખો.

મુરખને કષ્ટ પેરે સમજાવેરે એને નિશ્ચે નરકમાં જવું. ટેક ૦
 સવળું કહેતાં અવળું લાગે કહીને મદ્દે થાવું;
 વાત કરીને વઢવાડ કરે અમૃત તણ વિષ ખાવુંરે. મુ ૦ ૧
 ખાટકી વાટે લેટો ચાલ્યો, માહારાજ જાણે મૂકાવુંરે;
 અપ્રિય સંવાદે અવળો ચાલે, તેને ઉધે માથે લટકાવુંરે. મુ ૦ ૨

સનેપાતનો ચાળો થયો તેને, ઝાંઝુ ઝોસક નો ખાવું,
ભોળો ભગત કહે પ્રગટ પારખું, પીડણમાં શું તાવું. મું ૩
આખખો.

મુરખો મોહન ઘેડે ચડે, માથે કાળ નગારો ગઠમડે. ટેક૦
હરિજન હોય તેની હાંસી કરે, જીવ અવળું મોલી લડે,
એકલો હોય ત્યારે આભાગી, નવ ગ્રહની ગોડે નડે. મું ૧
પર સ્ત્રીયા શું પ્રીતી કરે, એવા મનમાં ધાટ ધડે,
ભોગ દેખી જીવ થયો હરાયો, જેમ પતંગ દીપકમાં પડે. મું ૨
તણુ અવસ્થા થઈ નરકમાં, પછી કાળે લીધો કેડો,
ભોળો ભગત કહે ભજન કર્યા વિના નિશ્ચે નર્કમાં સડે. મું ૩
આખખો.

મન પું હજી શીખામણુ માન, એક દીન જીવું છે સમજાન-ટેક૦
લખ ચોરાશી અવતાર ધરીને, ખરી ભોગવી ખાણુ,
એ તારો અવગુણુ ધણો છે, હરિ ભજ્યા વિણુ હાણુરે. મન૦ ૧
ભજન કરો તો ભય મટે આ, સજ્જ ધરજો કાન,
અમર દેવને આરાધી લે, સમજી ગુરતું માનરે. મન૦ ૨
સિધી રીતે ચાલજો ભાધ, રહેતું પડશે રાત,
ઝુવા પછી નથી ખાણુવું, વાંસે સમા કરે સ્નાનરે. મન૦ ૩
રાજ્ય પરિક્ષિત પામીયો જીલે ન ગતિ ભગવાન,
સાવ દિવસ લગી સાંભળી જોવીંદ કેરે માનરે. મન૦ ૪
ગ્રેમદા પડને પામવા પું, મેલી દે મનની તાણુ,
ભોળો ભગત કહે ગુર પ્રતાપે, ભક્તિ છે નિવારણુરે. મન૦ ૫

સમાપ્ત.

ભાગ્યનો પારસ.

જ્ઞાનનો ભંડાર, સદાચારનો સાગર, અહિં-
સાની અતુપમ આરસી, સદૃશ્ય માટે સદ્બોધક
ધર્મની ઢાલ, નીતિનું રહસ્ય, અને સારાંશમાં
પવિત્ર જીવન પસાર કરવાનો પાઠ શીખવનાર
આ પુસ્તક છે.

સુપ્રસિદ્ધ પુસ્તકનો સુંદર સાર આ પુસ્ત-
કમાં સમજાવ્યો છે.

સ્વધર્મને ચાહનારા જનો માટે આ
પુસ્તક અત્યંત પ્રિય છે.

ઉપર પૃષ્ઠનું દળદાર ઉંચા ગ્લેઝ કાગળ
પર સુંદર છાપેલું અને કપડાના પાકા પુઠાનું
આ પુસ્તક છે,

કીંમત રૂ. બે પાંચ જુદાં

મળવાનું ઠેકાણું:—

બુકસેલર લલ્લુભાઈ નારણદાસ

લીમડાચોક:—મુરત.

